

Entrevista exclusiva

I després de desertar, ¿què?

Quan J.A. Escalada i M. Blázquez parlaven amb els seus companys de mili i els proposaven desertar, la resposta era sempre la mateixa: sí..., és el que hauríem de fer, però, i després ¿què? Ara ells, no solament s'ho plantegen. Ho viuen.

Un mes i mig després, quan la guerra del Golf sembla acabada, els dos catalans desertors de la marina espanyola han tornat a traure el cap dels seus amagatalls.

Durant una roda de premsa semiclandestina a Barcelona, just al cor de la ciutat, mentre Bush proclama la victòria aliada, anuncien l'inici d'una campanya per la deserció. Refermen la seva decisió, animen altres joves a fer el mateix, responen algunes preguntes i surten corrent per la porta lateral coberts per un grup d'insubmissos que els ajuda.

Un pis de l'Eixample barceloní ens serveix per entrevistar-los. Mentre preparam l'escenari fotogràfic i alimentem el magnetòfon, arriben els pares de Manel Blázquez, que, precisament, no l'havien vist des que va fugir del quarter.

Com podreu imaginar, tot són abraçades i emocions... ens trobem fora de lloc per uns moments, però, ¿què pot fer un periodista davant la competència d'una mare? ... no res, esperar.

—Tu, Escalada, ¿tampoc has vist els teus pares encara?

ESCALADA: Sí, jo els vaig veure en la primera conferència de premsa, i després hem mantingut el contacte per carta.

—¿I quina vida porteu ara?

ESCALADA: Jo porto una vida quasi normal, si bé no em deixo veure massa..., però quant a les altres coses... com sempre. Procuo no anar a llocs públics, ¡és clar! No aniré al cinema tan tranquil!

BLAZQUEZ: Jo he estat una mica desmoralitzat per no poder veure la meua família fins avui... però és un preu que has d'acceptar.

Ens sorprèn la seguretat d'aquests nois de 19 anys. Un molt nerviós i l'altre molt tranquil, ens esperàvem res-

Els desertors viuen ara en una situació de semiclandestinitat.

postes contradictòries de dos joves que no es van atrevir a objectar en el seu moment.

—Ha de ser més difícil prendre aquesta decisió quan estàs fent la mili que abans, ¿no?

BLAZQUEZ: Bé, jo crec que a l'Escalada li va costar molt. Ell va ser el primer. Jo, en principi, vaig anar a la mili amb la idea de passar els dotze mesos de la millor manera que pogués. Mai havia estat fora de casa i... em vaig plantejar veure com m'anirien les coses, però crec que qualsevol persona ha de tenir dret a decidir si vol intervenir en una guerra o no.

ESCALADA: Jo ja estava ficat en moviments d'objectors, sóc partidari de la insubmissió, però en aquell moment em va faltar decisió. La meua família tenia molta por que ho fés, en canvi, en començar la guerra ja ho han vist d'una altra manera...

—¿Com us vau sentir quan vau deci-

dir que desertàveu?

BLAZQUEZ: Doncs, abans de saber la seva decisió, jo pensava que havíem de fer alguna cosa. No sabia què, però... anar al Golf, ¡no! Sobre això hi havia molta gent que em feia costat, però a altres els semblaven bajanades...Hi havia molt nerviosisme, no sabies què fer. Estàvem d'un costat a l'altre amb la ment bloquejada. No trobaves el remei, però l'angoixa continuava...

ESCALADA: És que és un problema decidir-te. Jo mateix ja portava al cap desertar, coincidí amb les meves idees..., però també volia que la meua família ho veiés clar abans de llançar-m'hi. Tot això necessita temps... jo vaig aprofitar el permís de Nadal per parlar-ho bé amb els meus pares.

—I tu, Manel, si no pensaves en la deserció, ¿en què pensaves? ¿en una vaga, en la desobediència...?

BLAZQUEZ: Sí, sí, alguna cosa així, el que passa és que no teníem informació

A l'esquerra, J. A. Escalada. A la dreta, M. Blázquez.

Els desertors en la conferència de premsa.

ni seguretat que, si nosaltres fèiem alguna cosa, la gent de Madrid, Barcelona o València ens donés suport. Nosaltres no ho sabíem. Esperàvem tenir la seguretat que la gent s'hi abocaria i diria: ¡ ben fet! Si haguéssim desertat més gent, hauríem fet un grup fort i ara hi hauria més suport, de les famílies, del món civil. Això és molt important, ja que en aquell moment no sabíem si teníem algú darrere nostre.

—¿Però, no vèieu les manifestacions contra de la guerra?

BLAZQUEZ: Sí, les vèiem i sabíem que també es demanava que no s'enviessin més soldats al Golf. Però nosaltres ja teníem data límit. Per moltes manifestacions que es fessin, teníem molt clar que el govern no canviaria la seva posició. Havíem de ser nosaltres els qui donéssim el primer pas. Erem els més directament afectats, però no era gens fàcil... no sabíem amb qui podíem comptar, qui ens ajudaria des de dins i des de fora...

ESCALADA: En el meu cas, el que no

veia clar era que la gent no s'hi decidia... fins i tot em feia por dir que no volia anar-hi... A més per a molta gent això era com una aventura.

—¿El què?, ¿anar a la guerra?

BLAZQUEZ: Sí, és clar. Això ha passat sempre, i sempre passarà. Com que aquesta gent coincideix amb la mentalitat dels *mandos*, i això dóna força moral, ja que es crea un ambient que sembla que el que no vol anar-hi és perquè és un covard i té por. A més, a la gent la van enganyar una mica: "Sí, home, veuràs les piràmides, els palaus i no sé quantes coses més.

—¿Quan vau aprofitar per anar-vos-en? ¿Durant el permís del cap de setmana?

ESCALADA: No, jo vaig aprofitar l'hora del passeig... amb el farcell i tot, que, per cert, anava molt ple...

—¿I no et van dir res?

ESCALA: Sí, clar. Tothom em preguntava per què me n'anava de passeig amb aquell farcell tan ple, i jo els contestava que, abans de marxar cap al Golf, volia tenir tota la roba neta, que la portava a rentar...

BLAZQUEZ: Quan jo vaig desertar confiava que hi hauria un efecte en cadena... que desertaria més gent. Si les corbetes arriben a marxar quinze dies més tard, o tan sols una setmana, segur que ara en seríem molts més.

—¿Quina sortida veieu a la vostra situació?

BLAZQUEZ: Jo ja sabia el que podia passar, com he dit abans, conec molta gent del moviment d'insubmissió i a alguns que han estat a la presó una setmana, però estic perfectament mentalitzat i no em preocupa. D'aquí a un temps no massa llarg penso fer vida normal i passar d'anar amunt i avall, de casa en casa.

BLAZQUEZ: Jo encara no ho sé. Sé que tampoc trigaré a fer el que feia abans, però de moment intento prendre-m'ho amb tranquil·litat i deixar passar una mica més de temps, fins que ho vegi clar.

—¿Sou conscient que potser us detindran?

BLAZQUEZ: Sí, però aleshores actuarem com un insubmís més... Aquestes decisions no depenen només de nosaltres. Les prenem en col·lectiu, ens ajudem i estem organitzats. Evidentment, però, en aquest moment encara no podem dir ni quan ni comensem actuar.

Miquel Borrás